

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kadri Kabel
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
kadri.kabel@agri.ee

Teie 26.08.2025 nr 1.4-1/611

Meie 23.09.2025 nr 2.3-4/25/414-4

Arvamuse avaldamine eelnõule (Veterinaarseadus)

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks veterinaarseaduse (VS) muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (eelnõu). Meil on esitatud eelnõu osas järgmised tähelepanekud.

Eelnõu § 1 punkt 7 (puudutab veterinaararstide registrit) ja punkt 30 (puudutab loomade registrit) sõnastused on segased. Arusaamatuks jääb, kas sätete viimane lause tähendab, et isik võib loobuda esimeses lauses sätestatud teadete saamisest, teises lauses mainitud nõusolekust või mõlemast. Selgitame, et isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) kohaselt on andmesubjektil igal ajal õigus antud nõusolek tagasi võtta, seega juhul, säte puudutab nõusoleku tagasivõtmist, on tegemist sisutühja regulatsiooniga – nimetatud õigus tuleneb otsekohaldavast IKÜMist. Palume säte sõnastus muuta selgemaks.

Eelnõu § 1 punkt 7 sisaldab näidisloetelu võimalikest olukordadest, millal saab isikule teabe edastada. Juhime tähelepanu, et kuna tegemist on isikuandmete kasutamisega, peab seadusega olema ette nähtud ammendav loetelu, millal on nimetatud eesmärgil isikuandmete töötlemine lubatud. Näidete toomine on vajadusel võimalik seletuskirjas, et paremini selgitada sätte eesmärgi ja ulatust.

Eelnõu § 1 punktiga 29 muudetakse VS-i § 34 lõiget 4 selliselt, et registri kaasvastutavateks töötlejateks on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, PRIA ja PTA. Kuigi seletuskirjas on viidatud IKÜM-ile, jääb siiski selgusetuks, kas mõeldud on, et nimetatud asutused on kaasvastutavad töötledjad registris sisalduvate isikuandmete töötlemisel või AvTS-i mõttes andmekogu (registri) kaasvastutavad töötledjad.

Juhime tähelepanu, et AvTS andmekogu pidamisel kaasvastutust ette ei näe. AvTS § 43⁴ lõike 1 järgi on andmekogul vastutav töötledja (haldaja), kes korraldab andmekogu kasutusele võtmist, teenuste ja andmete haldamist ning vastutab andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest. Sama paragrahvi lõige 2 annab andmekogu vastutavale töötledjale õiguse volitada edasi andmete töötlemist ja andmekogu majutamist teisele riigi- või kohaliku omavalitsuse asutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule või hanke- või halduslepingu alusel eraõiguslikule isikule vastutava töötledja poolt ettenähtud ulatuses. Seega AvTS-st tulenevalt peab igal andmekogul olema vastutav töötledja ehk haldaja, kes korraldab andmekogu kasutusele võtmist, teenuste ja andmete haldamist ning vastutab andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest. Iseenesest ei ole välistatud, et andmekogul võib olla mitu vastutavat töötledjat, kes täidavad andmekogu pidamisel erinevaid ülesandeid, kuid seda eeldusel, et iga vastutav töötledja ka tegelikult vastutava töötledja funktsioone täidab. Seega, et andmekogu pidamisel oleks tööjaotus ja vastutus andmekogu töötledjate vahel selge, tuleks põhimääruses ülesandeid kirjeldadagi

vastavalt tegelikule tööjaotusele ehk põhimäärusest peab nähtuma nii vastutavate töötajate omavaheline kui ka andmekogu vastutava ja volitatud töötaja vaheline tööjaotus. Loomade registri põhimääruse kavandi § 3, mis peaks sätestama vastutava ja volitatud töötajate tööjaotuse, sellist selgust paraku ei too. Näiteks jääb arusaamatuks, kuidas ministeerium ja PRIA jagavad omavahel kavandi § 3 lõikes 1 ettenähtud ülesandeid. PTA vastutava töötajana ülesanded ei ole üldse määruse kavandis toodud.

Ühtlasi näeb loomade registri põhimääruse kavandi § 2 ette, et PRIA ja PTA on registri osas nii vastutava kui volitatud töötaja rollides. Selgitame, et asutus võib AvTS-i mõttes olla kas vastutav või volitatud töötaja, mitte mõlemad korraga. Ülaltoodust on selge, et loomade registri töötajate ja kasutajate rollid on vaja hoolikalt läbi mõelda ning teha vastavad muudatused regulatsiooni sõnastuses.

Eelnõus seletuskirjas on selgitatud, et teatud andmed tulevad registrisse rahvastikuregistrist. Eelnõule lisatud kooskõlastustabelis on selgitatud, et „*õiguslik alus rahvastikuregistrist andmete pärimiseks tuleb eelnõu seletuskirjale lisatud rakendusaktide kavandite failist (kavand 4), millega muudetakse praeguse põllumajandusloomade registri põhimäärust. Nimetatud määruse muutmise kavandi punkt 12 (tegelikult p 14) sisaldab järgmist täiendust: Andmevahetus teiste andmekogudega toimub avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 5 alusel kehtestatud korras riigi infosüsteemide andmevahetuskähi kaudu.*“ Viidatud AvTS § 43⁹ lõike 1 punkti 5 säte puudutab x- teed ega reguleeri õiguslikku alust rahvastikuregistrist ega muust konkreetsest andmekohust andmete saamiseks. Põhimääruses peab selgelt sõnastama, millised andmed jõuavad andmekogusse rahvastikuregistrist.

Jätkuvalt on ebaselgelt reguleeritud isiku kohustus andmed uuendada ja vastutus andmete õigsuse eest. Eelnõu § 1 punkti 33 kohaselt peab loomapidaja esitama andmete muutmise kohta taotluse viivitamata, välja arvatud andmete korral, mis saadakse teistest andmekogudest avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 5 alusel kehtestatud korras riigi infosüsteemide andmevahetuskähi kaudu. Selline regulatsioon ei anna vastust küsimusele, millised andmed peab isik ise esitama ja millised uuendatakse automaatselt. Kuna tegemist on kohustusega, peab selle ulatuse olema seadusega selgelt reguleeritud. Lisaks sellele peab andmete esitaja eelnõu kohaselt vastutava esitatud andmete õigsuse eest. Seda kohustust ei ole võimalik täita, kui on ebaselge, kes millised andmed peab esitama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Irina Meldjuk
Irina.Meldjuk@aki.ee
627 4108